

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ
АПАЗОВСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Советская, д. 18, с. Апазово,
Арский муниципальный район, 422006

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
АПАЗ
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ
Совет урамы, 18 йорт, Апаз авылы,
Арча муниципаль районы, 422006

Тел. (84366)94-2-37, факс (84366)94-2-37. E-mail: Apaz.Ars@tatar.ru

КАРАР

«24» июня 2016 ел

№ 11

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территориясендә янгын куркынычсызлығының беренчел chartedарын тәэмин итү тәртибе турындагы нигезләмәне раслау хакында

«Янгын куркынычсызлығы турында» 1994 елның 21 декабрендәге 69-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставының 5 статьясындагы 4 пункты нигезендә Апаз авыл жирлеге башкарма комитеты карар бирә:

1. «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә, муниципаль предприятиеләрдә һәм учреждениеләрдә янгын куркынычсызлығының беренчел chartedарын тәэмин итү тәртибе турында нигезләмәне (1 нче күшымта)расларга.
2. Янгын куркынычсызлығының беренчел chartedарын гамәлгә ашыру максатларында, шулай ук янгыннарны сүндерүне тәэмин итүгә, кешеләрне, мәлкәтне коткаруга һәм һәлакәттән коткару эшләрен башкаруга юнәлдерелгән янгын куркынычсызлығы таләпләрен гамәлгә ашыру максатларында муниципаль берәмлекнең җаваплы вазыйфай затларына, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр житәкчеләренә (алга таба - оешмалар), “Апаз авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге территорииясендә урнашкан оешмалар):
  - 2.1. Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының ТР буенча идарәсенең Арча һәм Әтнә муниципаль районнары буенча күзәтчелек эшчәнлеге районара бүлеге һәм ТР буенча Баш идарәсе мөрәжәттәләре буенча оешмаларда янгын куркынычсызлығы торышы турында белешмәләр һәм документлар тапшырырга.
  - 2.2. Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының Татарстан Республикасы буенча идарәсенең Арча һәм Әтнә муниципаль районнары буенча күзәтчелек эшчәнлеге идарәсе районара бүлегенең янгыннарны сүндерү, кешеләрне коткару, мәлкәтне коткару һәм авария-коткару эшләрен уздыру мемкинлекләрен квалификацияле бәяләү алу максатыннан янгын куркынычсызлығы таләпләренә туры килүен тикшерү графигы (янгын сүндерү техникасын керү, янгын автобаскычларын һәм автокутәргечләрне файдалану, янгынга каршы су белән тәэмин итү системаларының булу һәм төзеклеге һ.б.), шулай ук янгынга каршы

пропаганда үткөрү мәсъәләләрен дә кертең, янгын сұндеру-тактик өйрәнүләр, эвакуация планнарын әзерләү тәртибе һәм срокларын килемштерергә.

2.3. Кирәк булганда, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының ТР буенча Баш идарәсе идарәсенең Арча һәм Әтнә муниципаль районнары буенча күзәтчелек эшчәнлеге бүлегенең тулы вәкаләтле вәкилен беренчел янгын куркынычсызлығы чараларын тәэммин итү өлкәсендә муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар кайтартуга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру буенча конкурс комиссияләре эшнә жәлеп итәргә.

3. Тышкы су белән тәэммин итү системаларын һәм чөлтәрләрен тотуны һәм эксплуатацияләүне гамәлгә ашыручы оешмалар житәкчеләренә тәкъдим итәргә:

3.1. Килештерелгән графиклар буенча янгынга каршы тышкы су белән тәэммин итү чыганакларын аларның районнары нигезендә янгын саклау бүлекчәләре тарафыннан сезонлы карауны тәэммин итәргә.

3.2. Вәкаләтле вәкилләрне жәлеп итәргә Татарстан Республикасы буенча Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының Арча һәм Әтнә муниципаль районнары буенча күзәтчелек эшчәнлеге бүлеге һәм Баш идарәсенең ТР буенча Баш идарәсе районара бүлеге янгын сұндерү очен алардан файдалану мөмкинлеге турында тиешле бәяләмәләр бирү юлы белән төзелгән биналарны, корылмаларны янгынга каршы тышкы су белән тәэммин итү чыганакларын карауга.

4. Янгыннан ирекле саклауның һәм ирекле янгын сұндерүчеләрнең уңышлы эшчәнлеге өчен тиешле шартлар тәэммин итү максатларында:

4.1. Апаз авыл жирлеге башлыгы Садиков Ренат Шамил улын түбәндәгеләр өчен жаваплы дип билгеләргә:

- «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлекенең янгыннан ирекле саклау бүлекчәләренең уңышлы эшчәнлеге өчен кирәклө шартлар тәэммин итү;

- Арча муниципаль районның “Апаз авыл жирлеге” муниципаль берәмлеке милкендәге янгын-техник билгеләнненгәтәге мөлкәтне кабул иткән, эксплуатацияләгән, карап тоткан һәм куллануга әзерлеген тәэммин иткән өчен.

5. Янгынга каршы пропаганда буенча эшнең төп юнәлешләре дип түбәндәгеләрне санарага:

5.1. Халық белән яшәү урыны буенча өш жыельышлар, индивидуаль әңгәмәләр үткөрү юлы белән башкарыла.

5.2. Иҗтимагый берләшмәләр эшнә жәлеп итү.

5.3. Тышкы реклама чараларын кулланыу.

5.4. Массакүләм мәгълүмат чараларында, мәгълүмат стендларында янгынга каршы пропаганда материалларын урнаштыру.

6. Жирле үзидарә органнары, оешмалар, шулай ук “Апаз авыл жирлеге” муниципаль берәмлеке халкын янгын куркынычсызлығы чараларына өйрәтү, федераль һәм республика норматив хокукий актларында билгеләнгән тәртип нигезендә гамәлгә ашырырга.

7. «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территориясендә урнашкан оешмалар житәкчеләренә тәкъдим итәргә:

7.1. Янгын куркынычсызлығын тәэммин итү чараларын эшләргә һәм гамәлгә ашырырга.

7.2. Янгынга каршы пропаганда үткөрергә, шулай ук хезмәткәрләрне янгын куркынычсызлығы чараларына өйрәтү.

7.3. Янгынны сұндеруңең беренчел қараларын да кертеп, системаны һәм янгынга каршы яқлау қараларын төзек хәлдә тотарға, аларны тиешле урында кулланмаска.

7.4. Республика янгын сұндеру хезмәте учреждениеләре, оешма объектларында янгыннан ирекле саклау бүлекчәләре үткәрә торған янгын-тактик өйрәнүләрне, дәресләрне үткәрү тәртибен һәм срокларын килештерергә.

7.5. Янгыннарны сұндеру һәм авария-коткарұ әзірлеуден үткәрү тәртибен һәм қараларны жәлеп итү планын әзірлеуде катишаширга.

7.6. Янгынга каршы су белән тәэммин итү чыганакларын тиешле хәлдә тотарға.

7.7. Янгын сұндеру техникасының янгын урынына каршылыксыз үтүен тәэммин итәргә.

8. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетынан беренчел янгын куркынычсызлығы қараларын тәэммин итү чыгымнарын финансалау тәртибен расларға (2 нче күшымта).

9. Янгын куркынычсызлығын тәэммин итү буенча оешманың локаль актының типовой үрнәген расларға (3 нче күшымта).

10. Оешмаларда янгын куркынычсызлығы қаралары түрүнде инструкцияләрнең (нигезләмәләрнең) торларенә, эчтәлегенә һәм бәян итүгә карата төп таләпләрне расларға (4 нче күшымта).

11. Әлеге каарның үтәлешен тикинерен торуны үз өстемдә калдырам.

12. Әлеге каар әзірлеуден үткәрү тәртибен үткәрү көченә керә.

«Апаз авыл жирлеге» башлығы

Р.Ш.Садиков

**«Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге чикләрендә муниципаль
предприятиеләрдә һәм учреждениеләрдә беренчел янгын куркынычсызлығы
чараларын тәэммин итү тәртибе турында НИГЕЗЛӘМӘ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Элеге Нигезләмә «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге торак пунктларында янгын куркынычсызлығы буенча беренчел чараларны тәэммин итү эшчәнлеге тәртибен билгели.

1.2. Янгын куркынычсызлығы таләпләре - Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы законнарында, Арча муниципаль районы башкарма комитетының хокукий актларында янгын куркынычсызлығын тәэммин итү максатларында билгеләнгән социаль һәм (яисә) техник характеристагы махсус шартлар, янгын куркынычсызлығы буенча норматив документлар.

1.3. Янгын куркынычсызлығы чаралары - янгын куркынычсызлығын тәэммин итү, шул исәптән янгын куркынычсызлығы таләпләрен үтәү буенча гамәлләр.

Янгын куркынычсызлығының беренчел чаралары - янгыннарны булдырмау буенча билгеләнгән тәртиптә кабул ителгән нормаларны һәм кагыйдәләрне гамәлгә ашыру, кешеләрне һәм мөлкәтне янгыннардан коткару, янгын сүндерүне оештыру буенча чаралар комплексының бер өлеше булып тора.

Янгын куркынычсызлығының беренчел чаралары булган янгын куркынычсызлығы таләпләре исемлеге элеге Нигезләмәнен 1.2 пункты нигезендә эшләнә һәм раслана.

1.4. Янгын куркынычсызлығының беренчел чаралары Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары, янгын куркынычсызлығы буенча федераль һәм республика норматив документлары нигезендә, шулай ук янгыннарга каршы көрәш тәжрибәсе, матдәләрнен, материалларның, технологик процессларның, эшләнмәләрнен, конструкцияләрнен, биналарның һәм корылмаларның янгын куркынычын бәяләү нигезендә эшләнә.

1.5. Оешмалар, шулай ук биналар, корылмалар өчен беренчел янгын куркынычсызлығы чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, шул исәптән аларны проектлаганда да, мәжбүри рәвештә янгын вакытында кешеләрне эвакуацияләүне тәэммин итә торган каарларны күздә тотарга тиеш.

1.6. Янгын куркынычсызлығын тәэмін итү әшчәнлеге «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башкарма комитеты, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр (алга таба - оешмалар) тарафыннан, муниципаль (ирекле) янгын саклау бүлекчәләренең шәхси составы һәм гражданнар тарафыннан янгын куркынычсызлығы буенча федераль һәм республика норматив документларында билгеләнгән янгын куркынычсызлығы таләпләре нигезендә, шулай ук янгын куркынычсызлығы таләпләрен бозуларны бетерү буенча дәүләт янгын құзәтчелеге органнары күрсәтмәләрен үтәу өчен мәжбүри булган таләпләр нигезендә ғамәлгә ашырыла.

2. Янгын куркынычсызлығының беренчел чарапарын тәэмін итү буенча вазыйфаи затларның әшчәнлеге

Арча муниципаль районның «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлығы, аның вәкаләтле вазыйфаи затлары, шулай ук оешмалар житәкчеләре:

2.1. “Апаз авыл жирлеге” муниципаль берәмлеге чикләрендә, оешма биналарында һәм корылмаларында янгын куркынычсызлығы таләпләрен үтәүгә юнәлдерелгән беренчел янгын куркынычсызлығын тәэмін итү әшчәнлеген оештыралар һәм контролъдә тоталар.

2.2. Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү, янгын куркынычсызлығын тәэмін итү буенча комиссия утырышлары эшендә катнашалар, аның караптарын үтиләр, аның утырышларына тәкъдимнәр көртәләр.

2.3. «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге муниципаль ихтыяжлары өчен янгын куркынычсызлығы өлкәсендәге товарлар сатып алуны «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге бюджетыннан беренчел янгын куркынычсызлығы чарапарын тәэмін итү чыгымнарын финанслау тәртибенә ярашлы рәвештә ғамәлгә ашыралар.

2.4. Арча һәм Әтнә муниципаль районнары буенча құзәтчелек әшчәнлегенең районара бүлеге белән килештереп, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының ТР буенча Баш идарәсе тарафыннан оешмалар өчен беренчел янгын куркынычсызлығы чарапары исемлеге билгеләнә, беренчел янгын куркынычсызлығы чарапарын ғамәлгә ашыру өчен кирәклө бюджет һәм бюджеттан тыш чарапар күләме исәпләнә.

2.5. Федераль һәм республика хокукий актларында билгеләнгән тәртиптә жирле үзидарә органнары хезмәткәрләрен, оешмаларны янгын куркынычсызлығы чарапарына өйрәтүне оештыралар.

2.6. Татарстан Республикасы буенча Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлығының Арча һәм Әтнә муниципаль районнары буенча құзәтчелек әшчәнлегенең районара бүлеге тарафыннан эшләнә торган янгын-тактик өйрәнүләрне уздыру, янгынга каршы пропаганда мәсьәләләрен дә кертеп, оешмалар объектларында эвакуация планнарын үтәу тәртибен һәм срокларын килештерәләр.

2.7. Сораулар буенча бирәләр Россия Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәла-каза нәтижәләрен бетерү министрлығының ТР буенча идарәсенең Арча һәм Әтнә муниципаль районнары буенча құзәтчелек әшчәнлеге бүлегенең районара бүлеге, 107 “ТР буенча 7 ФПС” федераль дәүләт бюджет учреждениесенең оешмаларда янгын куркынычсызлығы торышы турында белешмәләр һәм документлар.

2.8. Янгыннарны тиешле килешүләр нигезендә контроль һәм күзәтчелек органнары белән профилактикалау мәсьәләләре буенча хезмәттәшлек алыш барабар.

2.9. Оешмаларда янгынга каршы пропаганда оештыралар һәм үткәрәләр. Шул ук вакытта:

оешма хезмәткәрләренә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү проблемалары һәм юллары турында мәгълүмат бирүне оештыралар;

«Апаз авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге милкендәге биналарда, корылмаларда, жир кишәрлекләрендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итүгә юнәлдерелгән тематикалы мәгълүмати характердагы техник чарапарны урнаштыруга һәм таратуга ярдәм итә;

тематик күргәзмәләр, смотрлар, конкурслар һәм конференцияләр оештыруда катнашалар;

оешмаларны һәм гражданнарны янгынга каршы пропагандалауны гамәлгә ашыру эшчәнлегенә жәлеп итәләр.

**Татарстан Республикасы Арча муниципаль районының «Апаз авыл жирлеге»
муниципаль берэмлеге бюджетыннан беренчел янгын куркынычсызлыгы
чараларын тээмин итү чыгымнарын финанслау тәртибе**

1. Муниципаль заказчылар тарафыннан “Апаз авыл жирлеге” муниципаль берэмлеге бюджеты акчалары исәбеннән янгын куркынычсызлыгы буенча беренчел чаралар күрүне тээмин итү өлкәсендә муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алганда Арча муниципаль районының “Апаз авыл жирлеге” муниципаль берэмлеге башкарма комитеты яки ул вәкаләт биргән бюджет акчаларын алучылар чыгыш ясый.

2. Киләсе финанс елына смета чыгымнарын формалаштырганда янгын куркынычсызлыгы чараларының беренчел чараларын тээмин итү максатында һәм янгын куркынычсызлыгы өлкәсендә товарларга һәм хезмәт күрсәтүләргә ихтыяж турында оешмаларның тәкъдимнәрен исәпкә алып, финанс чыгымнарын таләп итә торган янгын куркынычсызлыгының беренчел чаралары исемлеген төзи.

3. Янгын куркынычсызлыгының беренчел чаралары исемлеге Арча муниципаль районының Финанс-бюджет Палатасы житәкчесе белән килештерелә.

Финанс елы дәвамында, Россия Федерациясенең гамәлдәге законнарын үзгәртүгә, акчаларны янга калдыруга, өстәмә кичектергесез чараларны үтәүдә ихтыяж тууга һәм агымдагы финанс елына авыл жирлеге бюджеты турында карар белән каралган бюджет ассигнованиеләре суммасы чикләрендә башка очракларга бәйле рәвештә, янгын куркынычсызлыгының беренчел чаралары исемлекләрен үзгәртү рөхсәт ителә.

4. Янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларының расланган исемлекләре нигезендә муниципаль заказчы күрсәтелгән исемлекләрдә аларны үтәүгә каралган суммалар чикләрендә янгын куркынычсызлыгы чараларын гамәлгә ашыру буенча шартнамәләр төзи. Шартнамәләр төзү муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуларны гамәлгә ашыру буенча гамәлдәге законнарда билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла. Шартнамәләрдә эшләрне башкару (хезмәтләр күрсәту), товарларны китерү күләмнәре, аларның бәясе, эшләрне (хезмәт күрсәтүләрне) башкару өчен түләү һәм сроклар, товарлар китерү, шартнамәдә каралган йөкләмәләрне үтәмәгән өчен җаваплылык һәм гамәлдәге законнар нигезендә башка шартлар күрсәтелә.

5. Муниципаль берэмлек бюджетыннан янгын куркынычсызлыгының беренчел чараларын финанслау түбәндәгеләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

чираттагы финанс елына «Апаз авыл жирлеге» муниципаль берэмлеге бюджеты турында карар, башка муниципаль хокукый актлар;

һәр муниципаль берэмлек бюджеты акчаларын алучыга янгын куркынычсызлыгының беренчел чаралары исемлекләрен;

бюджет йөкләмәләре лимитлары.

конкурс сатулары беркетмәләре һәм гамәлдәге законнарда билгеләнгән һәм муниципаль контрактлар төзү өчен нигез бирә торган башка документлар;

алдагы календарь айга муниципаль берэмлек бюджетын үтэүнең касса планы.

6. Куелган товарларны, башкарылган эшлэрне, күрсәтелгән хезмәтләрне аларның санына, комплектлылыгына, құләмен һәм сыйфатын таләпләргә туры китерү тәртибе, аларны түләү муниципаль контракт шартлары нигезендә ғамәлгә ашырыла.

7. Муниципаль заказчылар, шулай ук эшләр (хезмәт күрсәтүләр) башкаручылар (подрядчики), шартнамәләр буенча товарлар китерүчеләр муниципаль берэмлек бюджетыннан бүлеп бирелгән акчаларны максатчан һәм нәтижәле файдаланган һәм хисаплылыкны үз вакытында биргән өчен җаваплы булаар.

**янгын куркынычсызлыгын тээмин итү буенча муниципаль оешманың локаль
акты үрнэгө**

БОЕРЫК

"—" 20__ел № __ "(оешма исеме)

**Предприятие корылмалары территорияләрендәге биналарда янгын
куркынычсызлыгын тээмин итү тәртибе турында**

Янгын куркынычсызлыгын тээмин итү максатларында

1. Предприятиенең янгын куркынычсызлыгы өчен жаваплы итеп баш инженерны (башка квалификацияле затны яки үзен турыдан-туры) билгеләп куярга.

2. Өлдөр бүлекчәләр житәкчеләренең янгын куркынычсызлыгы (янгынга каршы торышы) өчен цехларын, остаханәләрен, складларын, житештерү участокларын билгеләп үтәргә, э администрив биналарда предприятие тиешле хезмәтләре житәкчеләрен:

остаханә- _____.

гараж - _____.

1-4 номерлы склад - _____.

матди склад - _____.

эзер продукция склады - _____.

Электр щиты- _____.

эретеп ябыштыру остаханәсе - _____.

директор кабул итү бүлмәсе - _____.

Бухгалтерия - _____.

Эш алыш бару - _____.

Кадрлар бүлеге - _____.

(барлык объектларны санап чыгарга һәм янгын куркынычсызлыгы өчен жаваплы затларны төгәл күрсәтергә, алар, боерык белән танышканнан соң, танышу турында кәгазь әйләнешендә имза куелырга тиеш).

3. Предприятиенең электр жайланмаларының янгын куркынычсызлыгы өчен жаваплы итеп _____ билгеләп куярга.

4. Предприятиене вентиляцияләү һәм жылыту системаларының янгын куркынычсызлыгы өчен жаваплы итеп _____ билгеләп куярга.

5. Үз эшендэ янгын куркынычсызлыгы өчен жаваплы итеп янгын куркынычсызлыгы чаралары турында инструкцияләр белән эш итәргә, янгынга каршы режимны барлык хезмәткәрләр тарафыннан катый һәм төгәл үтәүне тәэммин итәргә.

6. Предприятиенең барлык хезмәткәрләренә «Эшләүче хезмәт куркынычсызлыгын уқытуны оештыру» ГОСТ таләпләре нигезендә янгынга каршы инструктаж үтәргә. Гомуми таләпләр".

Янгынга каршы инструктаж оештыру һәм хезмәткәрләрдән зачетлар алу предприятиенең янгын куркынычсызлыгы өчен жаваплы кешеләргә йөкләргә.

7. Янгынга каршы инструктажны әлеге боерыкка _____ күшымта нигезендә срокларын, урынын һәм уздыру тәртибен билгеләргә.

Янгынга каршы инструктаж узмаган, шулай ук канәгатьләнерлек булмаган белемнәр күрсәткән затлар эшкә кертелми.

8. Хезмәт бурычларын үтәү янгынга каршы югары хәвефлелеккә бәйле булган хезмәткәрләр белән янгын сүндерү-техник минимумнар үткәрү.

Янгын-техник минимумнар срокларын, урынын, үткәрү тәртибен, шулай ук белгечләр категориясен исәпкә алыш төркемнәргә бүлүнә әлеге боерыкка №_____ күшымтасы нигезендә билгеләргә.

9. Предприятие территориясендә һәм биналарында (корылмаларында) башка ут эшләрен әлеге боерыкка №_____ күшымта нигезендә башкарырга.

10. Хезмәткәрләр арасыннан әлеге боерыкка _____ күшымтасында бәян итегән хокуклар, вазыйфалар һәм составында булган янгын-техник комиссиясе төзөргә.

Житәкчесе _____-

Муниципаль оешмаларда янгын куркынычсызлығы чарапары тұрында инструкцияләр (нигезләмәләр) төрләренә, эchtәлегенә hәм бәян итүгә төп таләпләр

1. Янгын куркынычсызлығы чарапары тұрында инструкцияләр (нигезләмәләр)

1.1. Янгын куркынычсызлығы чарапары тұрында (алға таба - инструкцияләр) инструкцияләр гамәлдәге нормалар hәм янгын куркынычсызлығы кагыйдәләре, башка норматив документлар (стандартлар, төзелеш hәм технологик проектлау нормалары, ведомство нормалары hәм кагыйдәләре), шулай ук предприятиедә кулланыла торған жайлланмаларга hәм жайлланмаларга паспорт документациясе таләпләре нигезендә янгын куркынычсызлығы таләпләре өлешиндә эшләнә.

Инструкцияләр ГОСТ 12.1.004-91 таләпләре нигезендә янгынны булдырмау hәм янгынга каршы саклану системаларын тәэмин итүнең төп юнәлешләрен билгели. "Дәүләтара стандарт. Хезмәт куркынычсызлығы стандартлары системасы. Янгын куркынычсызлығы. Гомуми таләпләр" расланды. СССРның 14.06.1991 N 875 номерлы Дәүләт стандарты карапы белән, кешеләрнең куркынычсызлығын тәэмин итү hәм матди кыйммәтләрнең сакланышын тәэмин итү тәртибе, шулай ук янгынны уңышлы сүндерү өчен шартлар тудыру.

1.2. Инструкцияләр түбәндәге төрләргә бүленә:

1.2.1. Гомуми комплекслы инструкция - предприятие, оешма, учреждение өчен янгын куркынычсызлығы чарапары тұрында гомуми инструкция (алға таба - предприятие).

1.2. Аерым биналар, корылмалар, биналар, житештерүү процесслары өчен инструкцияләр.

1.2.3. Предприятиедә (эретеп ябыштыру, ут, төзелеш-монтаж h.б.) вакытлыча янгын hәм шартлау куркынычы булган эшләр, шул исәптән чит оешмалар тарафыннан да башкарыла торған куркынычсыз житештерүне тәэмин итү инструментлары.

1.2.4. Ведомство, хосусый янгын саклау hәм (яисә) янгын сүндерү формированиеләре эшчәнлеген оештыру hәм предприятиедә эшләүче янгын куркынычсызлығы чарапарына өйрәтү тұрында нигезләмәләр.

1.3. Инструкцияләрне эшләү предприятиенең янгын куркынычсызлығы бүлеге (инженер), янгынга каршы оешма житәкчесе, янгын-техник комиссия рәисе яисә предприятиенең янгын куркынычсызлығы өчен жаваплы затлар тарафыннан башкарыла.

Инструкцияләр предприятие бүлекчәләре житәкчеләренә бәяләмәләргә жибәрелә.

1.4. Инструкцияләр (нигезләмәләр) оешма житәкчесе тарафыннан раслана, хезмәтне саклау хезмәте белән килемштерелә һәм предприятие буенча боерык белән кертелә. Инструкция (положениеләр) таләпләрен бозу гамәлдәге законнар нигезендә үз артыннан дисциплинар һәм башка жаваплылыкка китерә.

2. Янгын куркынычсызлыгы чаралары турында инструкцияләрнең эчтәлеге

Гомуми объектлы инструкцияне тәкъдим итү Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2012 елның 25 апрелендәге 390 номерлы карапы белән расланган "Россия Федерациясенде янгынга каршы режим қагыйдәләрендә" китерелгән эзлеклелектә башкарырга һәм аңа түбәндәгеләрне кертергә тәкъдим ителә:

2.1.1. Элеге хокукый документны предприятиедә кертуңең юридик нигезләрен һәм әлеге инструкция таләпләрен үтәүнен мәжбүриlegen үз өчен алган гомуми нигезләмәләр. Биналар, корылмалар, корылмалар, булмәләр, технологик жиһазлар өчен янгын куркынычсызлыгы чаралары турында башка, конкрет, инструкцияләргә сылтама бирелгән. Предприятие хезмәткәрләрен үз бурычларын үтәүгә керту тәртибе, янгын куркынычсызлыгы таләпләрен бозган өчен жаваплылык.

2.1.2. Предприятиедә янгын куркынычсызлыгын тәэммин итүнен төп юнәлешләрен регламентлаштыра торган оештыру чаралары, янгын куркынычсызлыгы өчен жаваплы кешеләрне билгеләү тәртибе, аларның хокуклары һәм бурычлары, янгынга каршы формированиеләр учреждениеләре, янгын куркынычсызлыгы чараларына өйрәтү һ.б.

2.1.3. Территориядә, биналарда, корылмаларда һәм бинада янгынга каршы режим.

2.1.4. Эвакуация юлларының эчтәлегенә таләпләр.

2.1.5. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре электр жайлланмаларына.

2.1.6. Янгын куркынычсызлыгын жылышлык һәм вентиляция системаларына таләпләр.

2.1.7. Янгын куркынычсызлыгын технологик жайлланмаларга, шартлау һәм янгын куркынычы булган житештерү процессларына таләпләр.

2.1.8. Предприятие биналарында һәм корылмаларында матдәләр һәм материалларны саклау тәртибе.

2.1.9. Тышкы һәм эчке янгынга каршы су белән тәэммин итү чөлтәрләрен тоту.

2.1.10. Янгын сигнализациясе һәм янгын сүндерү жайлланмалары, янгынга каршы саклану системалары, кешеләргә янгын турында хәбәр итү һәм эвакуация белән идарә итү системалары эчтәлеге.

2.1.11. Янгын сүндерү техникасының һәм янгын сүндерү чараларының эчтәлеге.

2.1.12. Янгын вакытында гамәлләрнең гомуми тәртибе. Предприятие хезмәткәрләре һәм администрациясе бурычлары.

2.2. Аерым биналар, корылмалар һәм биналар, шулай ук житештерүнен технологик процесслары өчен инструкция таләпләре нигезендә эшләнә һәм аны тулыландыра, янгын куркынычын жентекләп анализлый һәм янгын куркынычсызлыгы таләпләрен төгәлләштерә. Предприятие бүлекчәләре һәм технологик процесслар өчен инструкция таләпләрен кабатларга тиеш түгел. Янгын вакытында бурычлар янгын сагын чакыру, кешеләрне эвакуацияләү, матди кыйммәтләрене коткару, янгынны сүндерү гамәлләрен төгәл билгеләргә тиеш. Инструкциядән язулар сакланучы бинадагы куренекле урыннарда элеп куела.

2.3. Вакытлыча шартлату- һәм янгын куркынычы булган, ут, төзелеш-монтаж һ.б. эшләрне башкару өчен эшләнә. Эшләр башланганчы әлеге инструкцияләр буенча эшләүчеләрне уқыту уздырыла, бу хакта предприятие администрациясе тарафыннан наряд-рөхсәттә билге ясала.